

Herrien Astea 2010.

Elkarrekin....duintasuna

Mikelazulo Kultur Elkartea

Herrien Astea ekimenari hasiera eman genionetik, bestea ezagutzea, harremanak estutzea, elkar laguntzea, injustiziak salatzea izan dira egin diren ekintza anitzen haria. Bide honetan aurkitu dugu "besteak" ez daudela urrun, geure artean baizik, eta ohartu gara guk ere baditugula geure beldurrak, geure erosotasun faltsuak, geure inkoherentziak. Ohartu gara bizi garen "munduak" geure begirada definitu nahi duela. Eta gauden egoeran, Santiago Alba Ricok esaten digun bezala, "pertzepzioaren nihilismoa" pozoin larri eta arriskutsuenetako bat da. Boteretsuen exigentzietatik askatuz begiratzen ikastea da gure nahia. Aurten "Elkarrekin....duintasuna" eraikitzeko gogoia izango da Herrien Astearen lema.

Krisiak 2007-2008an eztanda egin zuenetik (elikaduraren eta gosearen krisia; krisi finantziario-produktiboa eta langabeziaren hazkunde azkarra; krisi ekologiko-klimatikoak –shunami, Katrina, BP, Hungaria–, bi erantzun mota joan dira garatzen Europako lurraldeetan: elkartasunaren erantzuna eta erreazio intsolidario eta xenofobia.

Alde batetik, Europako "Lotsaren direktibak" xenofobiaren ildoaren oinarria ezarri zuen, Europa gotorlekua bihurtuz, itsasoetan kontrol-patrulak ugarituz, mugetan Melillako burni-hesi modukoak jarritz, eta barruan kontrol poliziala areagotuz eta etorkinentzako kontzentrazio-eremuak eraikiz. "Estranjeria" legeak onartzen dira paperik gabekoen aldeko solidaritatea gogor zigortuz; ezagutu ditugu Berlusconiaren eta Sarkozyren gobernuak agindutako ijitoen eta rumanoen espultsioak. Gobernuak harroturiko giroaren babesean eraso arrazista latzak (Italiako hegoaldean, Iruinan, Austrian, Holandan...) antolatuta dira eta elektoralki ere hazi egin dira talde arrazista agerikoak.

Baina aldi berean gorputz hartzen hasiak dira elkartasunaren, duintasunaren, zapalduen

borroka-batasunaren indarrak. Estatu espainolean eginiko azken Greba Orokorrean etorkinen elkarrekin agiri bat sinatu zuten grebaren alde eta krisiaren aurka, Nafarroan lau senegaldarren aurkako erasoaren ostean etorkinak buruan zirelarik manifestazio bat burutu zen Iruinan, Sarkozyren legeen aurkako mobilizazio erraldoiak izan dira Frantzian, Italiako hegoaldean mafia-arrazistaren eraso bortitzen aurkako etorkinen matxinada izan da....

Eduardo Galeanok "Patas arriba: la escuela del mundo al revés" liburuan esaten zigun "miseriazko itsasoan altxatzen dira pribilegiozko uharteak". Bi helburu kontrajarri dira, elkarren aurkako bi pentsamendu: edo pribilegiatuen artean egokitzen saiatzen gara, edo baztertu guztien artean duintasuna eraikitzen dugu.

Eta hiru auzi nagusi ditugu geure pentsamendu propio eta kritikoa eskatzen digutenak: lanarena, segurtasunarena, eta nortasun pertsonal eta kolektiboaren garapenarena. Eta galdetzen

dugu: Nork eta zergatik sorrarazten ditu langabezia tasa larri hauek? Nork eta zergatik erabakitzen ditu austeritate planak herri xumearentzat, edota ezerezen ditu langilek lorturiko eskubideak? Nork eta nola sorrarazten ditu lan eta bizitza-prekarietatea eta ziurgabetasuna? Nork eta zergatik erabakitzen du kontrol poliziala areagotzea? Nola ematen da eta nork du milaka hizkuntzen desagerepenaren ardura? Nork sustatzen du uniformismo kulturala, nork indartzen du norbanako kontsumista, insolidario, angustiaz jana eta etsitua? Nork erabakitzen du kultura merkatuaren esanetara jartzea?

Gure herria kontestu honen erdian aurkitzen da eta erantzun mota desberdin horien eragina eta oihartzuna jasotzen du. Ez al dago geure esku elkarrekin geure duintasun pertsonal eta kolektiboa eraikitzea?

Gure herriak esperientzia luze bat egina du. 1850 ingurutik hasita, kapital industrialak hedatzen eta zabaltzen joan den heinean etorkinak hurbiltzen joan dira Erretereria-Oreterara. 1890eko hamarkadan eta XX. mende hasieran izan zen bigarren etorkinen aldia. Frankismoaren garaian, 1950-1965 urteetan bereziki, hazkunde izugarria ezagutu zen berriro. Mende honen lehen hamarkadan neoliberalismoaren garaiko emigrazioa ezagutzen ari gara.

“Elkarrekin.....duintasuna” eraikitzearen esperientzia seinalatuak ere baditugu. II. Errepublikaren garaian elkarrekin egin zitzaion aurre Francoren kolpe militar-faszistari. Diktaduraren garaian elkarrekin defendatu zen askatasuna eta duintasuna, hainbat greba orokor eta mobilizazioak eginez, euskalduntze ahaleginak sustatuz (ikastoletan, eskola publikoetan, euskaltegietan...). Esperientzia horien haritik, elkarrekin berriro geure egunotan geure duintasuna berreraiki ahal dugu, denontzat etorkizun asmo duinak ziurtatuz.

Mikelazulok azken hamabost urte hauetan antolatu dituen Herrien Aste guztietan norabide berean aritu gara: elkartasunezko erantzuna lantzen saiatu gara. Bide beretik goaz, eta azaldu ditugun auziei buruzko gogoeta sakonaren premia ikusten dugu. Aipatu ditugun muturreko erreakzio xenofobo eta arrazistak, beldurraren manipulazioaren eta pentsamendu-ukazioaren azpizolan elikatzen dira. Horri aurre egitea beharrezkotzat jotzen dugu. Gonbidatzen zaituztegu gure herrian, eskoletan, auzoetan, osasun zentroetan, mota guztietako elkarteetan elkarrekin duintasuna praktikatzea eta horixe bera udalari eskatzea. “Elkarrekin.....duintasuna” eraikitzea Oretera-Erretereraren historia beste esperientzia aberasgarri batez aberastea litzateke. Benetan egin ahal eta egin behar daitekeenaren erreferentzia bihur gaitezke.

